

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdankih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za eno leto . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.— za vse leto . . . 12.— „ „ „ 18.—
Naročnik je plačevati naprej na naročbo brez priložene naročnine se uprava ne ozira.
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglas se računa po tarifi v petiti; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vretic. Poslana, osmrtnica in javne zabave, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulice Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker ne frankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upraviteljsko ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprište reklame cije se proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

Vabilo na javni shod,

ki ga sklicuje politično društvo „Edinost“ za prihodnjo nedeljo dne 24. t. m.

ob 4. uri popoldne

v dvorani „Bralnega društva“ pri sv. Ivanu.

DNEVNI RED:

- Nagovor;
- Politični položaj posebnim ozirom na razmere na Primorskem;
- Razprava o tem in
- Eventualni predlogi.

Okoličani! Prihitite na shod v velikem številu. Resni časi so nastopili. V naši državi se pripravljajo velevažne stvari. Pokažimo, da gojimo skrb za svojo bodočnost!

Dunaj in Slovani.

Naravno je le, da se je vsled homatij v parlamentu pojstrilo že itak oestro navakrižje mej Nemci in Čehi v stolici avstrijski. Sad tega navakrižja pa ne bode sladek ni za Nemce ni za Čeha. Ta boj je sicer voda na mlin izvestnim krogom, ki imajo še vedno svoj pogubljivi vpliv na javno življenje v Avstriji, in ki bi radi prišli zopet do iste stopinje, kakoršnja so imeli še pred par leti na Dunaju samem. Kdo drugi je to, nego tista nesrečna židoliberalna stranka, ki je provzročila že toliko gorja na svetu, da bi res že morala stopiti s pozorišča in iti v — zasluženi pokoj.

No, jeden sad tega često umetno gojenega sovraštva mej Nemci in Čehi je zopet ta, da svare čelki listi Čeha, da bi se ne udeležili d o b r o d e l n e razstave na Dunaju, ki bode prihodnje leto na Dunaju pod imenom „avstrijska razstava“.

PODLISTEK

Metod.

Malomestna novela. — Spisal: Brč an.

Drugo leto je že teklo, odkar je ljubil Anico Repetovo. Ta ljubka deklica je bila šivilja in se je živela s tem; starišev in sorodnikov ni imela več. Tudi ona je ljubila Metoda nad vse.

Ko se je torej opogumil Metod ter vse povedal svojemu očetu, se je branil Ziperlein na vse kriplje. Mrak je legal na mesto; mestni vrišč je nekoliko potihnil.

Ko je spolnil Metod očetevo povelje, korakal je proti Aničenemu stanovanju. Našel jo je na delu. Sel je poleg nje in začel:

„Anica, vse zastonj!.. Nikakor ne morem pregovoriti svojega očeta! Vse prošnje so bile zastonj, vse! A vzrok je denar...“

„No, Metod, kakor sem ti pravila. Ubožne deklice tvoj oče ne mara. Pri njem je denar vse!“

„Veš, Anica, tebe ali pa nobene! In ko bi me pregovarjal ves svet, da zapustim tebe in vzamem drugo, bogato; ne! Tebi ostanem zvest! Poslušen sem bil in sem še svojemu očetu, a vzeti drugo... zapustiti tebe, ne, tega ga ne ubogam!“

Plavolaska ga je pogledala milo.

„Metod, ne jezi se!“

„Ah, saj se ne jezim, ljuba, draga, Anica!“

Pravi patrijot mora le obžalovati, da tudi ob takih prilikah, kakoršna bode v Avstriji prihodnje leto, meče svojo senco nesrečni narodnostni prepir, ali kdo je kriv na tem? Smo mar mi Slovani? Ne, marveč so krivi le oni, ki v svojem fanatizmu odbijajo Nenemce od središča države; oni ki bi hoteli v svoji narodni srditosti žrtvovati ves sijaj, katerim obdaja mesto dunajsko okolnost, da je ono metropola mogočne države. S tem sijajem pa je spojena dolžnost za mesto dunajsko, da je ono gostoljubno zavetišče vsem p a r o d o m. Kakor so srca naša spojena z vladajočo dinastijo, tako naj bi skrbeli odločujoči krogi na Dunaju, da nastane in se ohrani najintimnejše razmerje med glavnim mestom države in posamičnimi pokrajinami in narodi.

Pravijo: Dunaj je nemško mesto, in kakor takemu mu je sveta dolžnost, da najodločneje čuva svoj nemški narodni značaj. O namišljenem nemškem narodnem značaju bi se dalo mnogo — prepirati. Ljudje, ki so mnogo živeli na Dunaju in ki poznajo to mesto skozi in skozi, trdijo, da isto nimalo ni nemško. Nemško je morda po svojem vnanjem licu, ali ni nemško po sestavi in pokoljenju svojega prebivalstva. To je tudi naravno. Centrumi držav imajo povzodi svojo posebno privlačno silo, tako, da se vsi deli države vsaj razmerno zastopani v nje središču. Ako pomislimo torej, da je večina prebivalstva v Avstriji slovanske narodnosti in ako pomislimo še na dalje na ekspanzivnost, podjetnost in gibčnost najštevilnejšega slovanskega plemena v Avstriji, naroda češkega, tedaj se ne moremo odtegniti spoznanju, da Dunaj ne more biti izključljivo nemški. Ako nam torej Nemci deklarirajo o izključljivo nemškem značaju Dunaja, potem je to opravičeno blizo tako, kakor je opravičeno zatiranje naših Italijanov o izključno italijanskem značaju mesta tržaškega. Jedni in drugi postavljajo fikcijo, domnevanje, na mesto resničnosti.

Toda denimo tudi, da bi bil Dunaj res nemško mesto in da bi imel kakor tak svoje narodne

dolžnosti; zastopniki in činitelji v tem mestu vendar ne smejo pozabiti, da je Dunaj prestolnica vladarja, pod katerega žezlom žive različne narodnosti in da so te različne, to je, n e n e m š k e narodnosti celó v večini!!! Vsaj v isti meri torej, kakor bi bila nemškemu Dunaju dolžnost varovati svoj narodni značaj, ne: še v večji meri ga veže dolžnost, da to dolžnost spravi v soglasje z lastnostjo svojo kakor prestolnica mnogojezične države. V prvo je mesto dunajsko to dolžno prejasni dinastiji, ker po p isrčnih odnošajih med prestolnico in posamičnimi deli države se še bolj utrja tudi vez med dinastijo in podaniki; potem je to dolžno državi, ker se v intimnih odnošajih med deli in središčem najlepše zrcalita skupnost in vzajemnost vsega državnega telesa; in sledaj je dolžno tudi samemu sebi in svoji koristi, kajti kolikor intenzivnejše teže pokrajine v središču, tem lepše se razvija in povzdiga to poslednje.

Sleheri razumni Dunajčan, sleheri patrijotičen državljani in sleheri lojalni avstrijski podaniki vladajoče habsburške dinastije mora le obsojati predlog, ki ga je stavil te dni neki nemški nacionalni fanatik v občinskem zastopu Dunajskem, kateri predlog je meril na to, da bi nemško prebivalstvo dunajsko, sosebno zastop istega, bojkotiralo dunajske Čeha. To mora izzvati odpor in le odtujevati središču pojedine pokrajine. Kam dovajajo taki izzivalni predlogi, o tem priča ravno uvodoma omenjena agitacija Čehov proti namerovani razstavi na Dunaju. Največjo škodo bode imelo le mesto — dunajsko, ako se stvar ne potolaži.

Tako nam sleherna prilika prinaša dokazov, da je nemškonacionalno gibanje skrajno nevarno interesom: dinastije, države in prestolnice države.

To naj si zapomnijo Dunajčanje! Posnemajo naj svojega župana! Dr. Lueger je gotovo Nemec od nog do glave. Ker pa je poleg tega tudi pameten mož in brižen župan svojemu rodnemu mestu, oglašil se je najprej v zbornici poslancev, da izreče najstrožjo obsodbo na nemškonacionalce, a

„Kaj, tako mi praviš ti, moj sin, moja kri! Ha!“

„Da, da, oče! Ko sem vam povedal o svoji ljubezni, že tedaj sem vam našteval vaše, rekel bi, grehe. In sedaj ponavljam: Vi hrepenite le po denarju, za drugo ne skrbite. Kaj se bode godilo s tistim, kateri naj vam prav za prav pripravi denarja, za to se ne zmenite veliko! Kaj bode iz mene, ako se udam vaši zahtevi? Nesrečen postanem, vse svoje življenje nesrečen! A tega vam ni mari, oče, tega ne! Dobro, a mene tudi ne bode mari vas, vas, očeta!“

„Metod, vedel sem, da mi bodeš očitil to! Vendar se mi bodeš jedenkrat še zahvaljeval za to. Ti ljubiš sedaj Anico; mlada kri si še, dobro, ne misliš, kaj delaš! Ko bodeš starejši, ko spoznaš, da je ljubezen toliko kakor nič, tedaj se ne bodeš kesal svojega dejanja, da si se poročil z bogato. Ne, vem, da ne! Zato mi ne prigovarjaj! Jutri odidem k Strletovim snubit zate Tončiko. Glej, da mi ne napraviš kakega škandala! Snubit grem zate Tončiko, tam se dogovorimo radi njene dotel!“ O teh besedah so se mu zasvetile oči neskončne sreče: „in potem se poročita! Metod, to bo veselje!“

„Za vas, oče, ker dobite denarja! Ha! Zame ne! Povem vam, oče: v največji sili mi ostane še samokres!“

(Pride še)

potem je v občinskem zastopu osmešil one, ki s takimi gnusnimi predlogi stavljajo v nevarnost toliko in toli vzvišenih življenjskih koristi.

DOPISI.

S Pomjanščine (Izv. dop.) [Lokalizovane bratovščine za občino Pomjan.] (Zvršetek.) Sicer se je g. Gugnaz izrazil pred malo časom, da je o svojem odstopu izročil denar nasledniku, a sedaj da ni prejel ničesar. — Dragi gospod! Zakaj ste pa pustili, da se je denar rabil celó nezakonito, saj ste bil člen upravnega odbora, da: I. svetovalec? — E ne bomo toli nedolžni, ako nismo v resnici! Ako pa je g. Gugnaz toli denarja izročil svojem nasledniku, potem moramo vprašati: kje je ta denar? Kam pa je vendar vložil bratovščini denar, in sicer za Kostabono-Puče 433 gl. 31½ nvč., in za Truške-Boršt 779 gl. 29½ nvč.? Ali pa je morda tega denarja še več? Razun tega je veleč. gosp. župnik Fr. Kosec daroval za šolo v Truškah 1165 gl. 54 nvč. — Kje pa je zopet ta „svotica“? — Mi smo prosili gledé bratovščinega denarja za te kraje, da naj se nam vendar pové, kje da je ta denar? Do sedaj nam ni odgovoril nihče. Mi ne dolžimo nikogar, pravico pa imamo zahtevati, da se nam pove, ali se je porabil ta denar in kako! To naj bi bili pojasnili možje, predno so se začeli potozati, da dobé občino zopet v svojo roko! Čudimo se pa vendar le, da tem možem gredo na roke ravno tisti činitelji, katerim bi morala biti skrb za občni napredek, kateri bi morali skrbeti, da se prej ko prej zasnujejo prepotrebne šole povsodi, kjer koli je mogoče! Čudno! Vedno tožijo, da so vedni prepir in nemiri ravno v občini Pomjan, a pri tem ne pomislijo, da bi kmalu minuli prepiri, ako bi se ljudstvo omikalo počasi! Zato treba šol. Za te skrbite, potem bode kmalu mir, kajti omikani ljudje navadno niso surovi, da si Italijani delajo pri tem „častno“ izjemo! Kedo pa je zanesel prepir v občino? Italijanska klika, gospodujoča danes povsodi! Tem ljudem in njihovim podajajem je deveta briga pošteno občinsko gospodarstvo! Oni poznajo le to željo, da bi pometjo svojih podajajev, prodanih in kupljenih dušic na Pomjanščini (ako bi ti dobili občino v roke) vrgli našega poslanca dr. Laginjo! Za vse drugo se ne brigajo. Seveda: od zadaj pa pripravljajo našo tužbo Istro za — odpad. Saj o tem se sme javno govoriti po Kopru.

Da zvršimo svojo nalogo, nam je še govoriti o daru veleč. g. Koseca. Daroval je za šolo v Truškah 1165 gl. 56. nvč. Ta denar se je deloma iztirjal, deloma se ima še terjati. Občino je tedaj vodil sedanjí predseđ. obč. uprave, g. Gugnaz. Terjatev je izročil obč. odbor nekemu Ant. Kodarinu iz Glema. — Izterjal je ta mož do 320 gl. in po njegovi trditvi je izročil županu Gugnazu to svoto, in sicer baje proti pobotnici. A ta človek — uležil je v poštno hranilnico za šolo v Truškah le 80 gl.! — To posnemamo iz zapisnika, ki se je pisal v obč. pisarni v letošnjem letu. Pričujoča sta bila ravno imenovana moža. Ant. Kodarin je trdil, da je izročil gosp. Gugnazu 320 gl., a Gugnaz zopet, da je prejel samo 80 gl. — Čudno, prav čudno! Zaključek si pa cenjeni gospodje čitatelji, storite sami! — Tako se je ravnalo z nedotakljivim šolskim denarjem. O tem naj premišljujejo oni gospodje, katerim so na srce prirastli znani zaupniki ital. stranke. Mi pravimo le še jedino to: Slično se je menda postopalo sploh v obč. upravi. — Ker je treba še izterjati (vsaj po zapisniku) — še kakih 700 gl., vzela je viša oblast to v roke. — A čudno: tudi tukaj gre malo navskriž! Poprašali smo nekatere moža, ki so bili vabljani v Koper, a trdili so nam, da se čudijo, da so klicani, češ: saj smo že plačali svoj dolžni del, zato imamo priče. In vendar so še upisani kakor dolžniki! Kdor torej nima pobotnice, da je plačal, ali pa, kdor nima prič, bode moral plačati še enkrat. Mi v resnici ne razumemo prav, kako se je terjalo in kako se je stvar držala v evidenci. Pridejati imamo le še to, da oba imenovana moža imata sedaj odločilno besedo v občini: gosp. Gugnaz vodi obč. upravo, Kodarin Ant. pa je določen za uda reklamacijske in volilne komisije za predstoječe občinske volitve. Vse nadaljnje si lahko mislijo čitatelji sami, posebnost pa se jim zdi lahko že sedaj, kako bodeta ta dva moža vodila prihodnje volitve.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 21. oktobra 1897.

Državni zbor. Včeraj ob 11. uri predpoludne se je nadaljevala seja, ki je bila toli ljuto pretrgana predsinočnjem po polnoči. Pred otvorjenjem se je posvetoval se je predsednik Kathrein z raznimi nemškimi nemškimi in češkimi poslanci. Vspeh teh pogovorov je bil ta, da je predsednik podal izjavo, da le po pomoti predsedništva niso prišli do besede nekateri nemški poslanci. Na tem pa ni bil kriv podpredsednik Abrahamovič, ampak on, Kathrein sam, ker je pozabil povedati Abrahamoviču, ko mu je odstopil predsedništvo, da so dotičniki prijavljeni za besedo. V tem smislu je izjavil tudi češki posl. Herold — ki je bil na vrsti, da govori — da nima nič proti temu, ako dobe besedo dotični govorniki. Potem so se vrstila — kakor je že zapisano v obstrukcijskem pravilniku — razna glasovanja po imenih. Potem se le je prišel do besede posl. Herold o predlogu, da se grof Badeni dne pod obtožbo. Govornik je rekel, da dotična naredba Badenijeva ne znači kršenja zakona, vsled česar predlaga, da se preide na dnevni red preko predloga za obtožbo. Kar se dogaja sedaj v Avstriji, to je velik zgodovinski boj za enakopravnost vseh narodov in proti nadvladji Nemcev. Nemci nočejo pripoznati, da so vsi avstrijski narodi svobodni in enakoveljavni. Mi moremo verovati v ozdravljenje odnošajev v Avstriji le tedaj, ako bode pravica v podlago takim prizadevanjem. Govor dra. Herolda je spremljala večina z veliko pohvalo, dočim se je opozicija kazala jako vznemirjeno.

Za tem so glasovali zopet po imenih o predlogu, da se zaključi razprava. Ta predlog je bil vsprejet, na kar je levica zopet predlagala nekaj glasovanj po imenih; poslanec Malfatti pa je predlagal v imenu italijanskega kluba, da je preiti na dnevni red preko predloga za obtožbo, pozivljal pa je zajedno vladno, naj bolj svobodomiselnost izvaja zakon o združevanju. Tako je menil, da je zadovoljil na obe strani: s pol poklona pred Badenijem in s pol pred Nemci! Da-li je dosegel ta namen, tega seveda ne vemo.

Glavni govornik Nemcev Sylvester je zagovarjal obtožbo, nemški liberallec Mauthner pa si je stvar priredil po italijanskem receptu: izrekel se je proti obtožbi, in grajal vladno zajedno. In potem zopet — glasovanja po imenih, ki so trajala celih 8 ur. Slednjič se je vendar zgodilo, česar je bilo pričakovati: zbornica je vsprejela predlog posl. Herolda, da je brezpogojno preiti na dnevni red preko predloga za obtožbo. Ali z drugimi besedami: prepirali so se in onečesčali naš parlamentarizem en cel teden — zastoj. Proti Heroldovemu predlogu so glasovali tudi Italijani.

Koncem seje so interpelovali posl. Lenassi in tovariši ministra za notranje stvari in ministra nauka radi tega, ker se šolske oblasti baje utikajo v avtonomijo mesta Goriškega. Aha! Glejte, glejte! Zavoljo slovenske šole je to, kaj ne da! O to so šaljički! Najprej noče občina vršiti dolžnosti po zakonu in izzivlje na ta način posredovanje oblasti; a potem, ko so oblasti — ne rade, ampak prisiljene — posegle vmes, pa kriče: oblasti kršijo avtonomijo! Saj poznamo ta manever. Dolgo časa jim je vspeval, ali sedaj — tako se nam zdi — se bližajo časi, ko pridejo ob veljavo taki manevri.

Zatem so interpelovali posl. Biankini in tovariši radi kongruje v Dalmaciji. Potem so prisli Mladočehi se svojim predlogom, naperjenim proti predlogu v mestu dunajskem, o katerem govorimo danes na prvem mestu. Seja se je zaključila.

Danes je pričela razprava o drugih predlogih za obtožbo ministrov.

K položaju. Vrata naše zbornice poslancev so se odprla na stečaj: pesti! Pest je postala parlamentarno sredstvo. V znamenju pesti se vrše razprave v zbornici. Pest je signatura dneva. Prav za prav je pest že dlje časa činitelj v zbornici. Toda do predvčerajšnjem je pest poslancev govorila le po klopih in še le usodnega večera med 19. in 20. oktobrom 1897. je jela padati po kosteh političnega nasprotnika. Predsinočnjem se je zgrabilo par poslancev do krvavega.... To je signatura hipnega položaja. Čemu bi slikali dalje? Beležimo raje, kar smo čitali danes!

Govorica o ministerski krizi se vzdržuje.

Badeni da odide, a baron Gautsch da pride na mesto ministerskega predsednika. Poleg njega bi od dosedanjih ministrov ostal baron Glanz, minister trgovine. Potem bi vstopili v Gautschovo ministerstvo: 2 Čeha in Poljak Dzieduszycki.

Seveda se ne pripisuje mnogo verjetnosti tej govorici. Ne glede na to pa se pripoznava splošno, da je položaj jako resen. Tudi okolnost, da se cesar pevrne iz Budimpešte prej, nego je bilo namenjeno, smatra se znakom resnosti položaja.

Toliko italijanski listi tržaški, kolikor tudi poročevalci „Naroda“, zatrjajo, da se je doseglo sporazumljenje z vladno glede zahtev Slovencev in Hrvatov. Na to bi kazala tudi nadaljnja vest, da je „Slovanska kršč.-narodna zveza“ sklenila, glasovati za nagodbni provizorij. Glede Dipaulijevega predloga je sklenila zveza, da je istega izročiti posebnemu odseku. Za danes se hočemo vzdržati vsake pripombe, ker tej vesti itak še manjka potrdila od avtoritativne strani.

Še jedna vest je došla danes, ki gotovo povzroči presenečenje v slovenskih krajih. Iz „zveze“ izstopivši poslanec Šuklje snuje svoj klub, kateremu baje pristopi 12 divjakov. Svoje menenje o postopanju gospoda Šukljeta smo že povedali in je ponavljamo še enkrat: nočemo zagovarjati postopanja zveze nasproti temu poslancu, ali vzrok ni bil dovolj tehten za izstop. Vsakako je bil dogodek med zvezo in Šukljatom za poslednjega bolj subjektivne naravi, a v toli resnih časih ne sme odločati osebna občutljivost. In da je g. Šuklje res storil zgrešen korak, to občuti menda že on sam in išče poti, da bi se rešil iz osamljenosti.

Avstrijski parlament v luči svetovne politike. Vsaka stvar ima dve strani, jedno senčno in jedno solnčno stran. V avstrijski zbornici se dogajajo stvari, ki ne delajo časti temu prostoru; to bi pritrdil celó vsaki Abesinec!

Parlament, v katerem je prikipela politična netaktnost in človeška strast na tak vrhunec, bi se moral prenoviti, preslikati, pokaditi in z nova — blagosloviti, kakor se mora zgoditi z cerkvijo, ako se je sveti prostor oskrnil na surovi način. Vzroki temu skrunjenju zbornice so znani vsemu svetu: boj krivice proti pravici! Boj za obstanek proganjanih in tlačanih. Krivica skrni prostore avstrijskega parlamenta, skrni jih v srdu, ker vidi potekati dneve svojega absolutizma. Skrni jih v besni jezi, ker ne more več tiščati k tlom svoje žrtve, kakor jo je tiščala do sedaj, ker je žrtva sama postala tako močna, da se zamore braniti vspešno. Iz tega boja izvirajo stvari, ki so po jedni strani v nečast državi, v kateri se bje ta boj. Kadar pa se izvija boj, kadar se zopet očedijo prostori arene od umazanih sledij boja, tedaj bode smela reči ta država: še to se je moralo zgoditi in sedaj je dobro. Ali pa poreče Avstrija kdaj tako? No, to je gotovo, da hrup, ki odmeva od sten in stebrov avstrijskega parlamenta, odmeva po vsem kulturnem svetu. In to je solnčna stran zborničnih viharjev. Na Avstrijo in njene odnošaje so postali pozorni tej državi najbolj oddaljeni krogi sveta. Vsi ti krogi pazljivo gledajo na dogodke v naši državi, kajti ti dogodki so živa informacija tem krogom o nenaravnih odnošajih v naši širji domovini. Svet, v kolikor ni še poučen o teh razmerah, zadobiva popolnega pouka; in ta svet bode sodil avstrijske razmere s prestola civilizacije in to bode sodba, kateri se ne odmaknejo tudi oni, ki profanujejo sedaj pojem kulture v imenu — nemške kulture!

Kriza v Srbiji. V Srbiji je nastala ministerska kriza. Ministerstvo Simićavo ni imelo več zaslombe. Imenovano bode najbrže kako začasno ministerstvo.

Znamenito politično delo. Francoški pisatelj Emile de Laveleye, kateri pa že ni več med živimi, je spisal znamenito delo pod naslovom „Le gouvernement dans la democratie“, v katerem se bavi na temeljit način z raznimi političnimi problemi, n. pr. z vprašanjem splošne, jednake volilne pravice, z nevarnostmi, izvirajočimi iz borbe med raznimi človeškimi sloji, iz razpadanjem parlamentarizma in s sredstvi, katerimi bi se zabil razpad, konečno z razmerjem mej državo in cerkvijo, s koristjo in škodo v avtonomiji itd.

Dasi je pisatelj odločen boritelj za demokratsko idejo, ne pozablja opozarjati in kazati s prstom na takozvane temne strani socijalne de-

mokracije in opozarja na nevarnost, ki izhajajo iz ekscentričnih stremeljenj in prizadevanj izvestnih demokratičnih strank; to z ozirom na civilizacijo in napredek v človeški družbi. Pisatelja strogo opazovanje, mnogostanska veda in v prvi vrsti njegovo prizadevanje, da ostane v mejah pravičnosti nasproti problemom, s katerimi se peča, gotovo pripomore k temu, da postane ta knjiga dragocena vsakomur, ki se je seznanil žujo in ki se peča z javnostjo in političnim življenjem in ki želi zajemati iz pravega vira pojasnila za najvažnejša vprašanja političnega delovanja. Prva dva zvezka tega dela obsežata sledeče točke: „Pravica in država“, „Pravica, pravičnost in zakon“, „O naravnih pravicah“, „Boj za pravico“, „Bitstvo in cilj države“, „Izvor države in razvitek občin“, „Narodnosti“, „Federalistični zistem“ itd. Po vsebini navedenih točk soditi bi bila ta knjiga jako potreben kompendij tudi za nas Slovence in bi bilo jako umestno, ako si jo omislijo nekateri izmed nas, ali pa da se s celo oskrbi slovenski prevod iste.

Različne vesti.

Naši shodi. Odbor pol. društva „Edinost“ je sklenil, da bode v zimskem času prirejal shode po okolici. Prvi tak javni shod bode prihodnje nedeljo pri sv. Ivanu. Taki shodi so velepotebni, kajti le oni doseže kaj v javnem življenju, ki ume zahtevati in je vztrajen in neumoren v svojem zahtevanju. Tako moramo tudi mi! Mi se ne smemo zanašati le na poslance. Pomisliti moramo, da je poslanec le slabič brez nas, brez volilcev. Vollec mora govoriti, da poda poslancu nekako pomoč. Narod mora zahtevati sam. Da pa ume zahtevati, mora si biti popolnoma v svesti svojih potreb in svojih pravic. To je: dozorevati mora političski! Korak za korakom mora slediti dogodkom v javnem življenju, sosebno pa v javnih zastopih. Slediti dogodkom in ustvarjati si sodbo o njih! Le to je prava pot političskega dozorevanja, brez katerega ni možno doseganje uspehov v političnih, narodnih in gospodarskih bojih. Šole treba tudi političnemu življenju. Taka šola so shodi. Res, da vspehi ne prihajajo kar neposredno za shodi, ali brez sledi ne ostajajo nikdar taki sestanki. To smemo reči tudi o lanskim shodih. Kdor zasleduje javne glasove, ta nam prizna gotovo, da so okoliščani velikansko pridobili z lanskimi shodi v moralnem pogledu. Spravili so sami sebe — tako bi rekli — na dnevni red. Ta i moralni vspehi se neizogibni oznanjevalci resničnih, efektivnih vspehov. Takov sad ne izestane prav gotovo naši okolici, ako bomo trdno vztrajali na delu, zasnovanem lansko leto toliko energijo; ako bomo svojimi lastnimi klici silili javnost, da ne pozabi na nas.

V tem smislu vabimo na obilno udeležbo na shodu prihodnje nedelje. Ozirom na sedanje trenutke, na dogodke, ki se vrše v parlamentu, zdelo se je odboru pol. društva umestno, da na dnevni red prvega letošnjega javnega shoda postavi razgovor o političnem položenu. To je vsakako najakutnejši predmet za sedaj. Na prihodnjih shodih pridejo na vrsto druga važna vprašanja. Jako važno za naše priprosto ljudstvo je postalo n. pr. jezikovno vprašanje ozirom na novi civilni pravni red. Nadaljnje velevažno vprašanje je za našo okolico naša zemljiška knjiga. To je prava rana za gospodarstvo okoličanov. Okoliščanski posestniki čutijo sleherni dan, kako drag in čisto tudi nadosežen jim je kredit le za to, ker so tako zamešani lastniški odnošaji. Taka in jed naka vprašanja treba spraviti v razgovor, da bode ljudstvo samo jelo zahtevati odpravo nedostatkov!

Da se pomenimo! Nekdo nam piše: Dovolite mi, gospod urednik, da spregovorim le par besed ozirom na notico „Srečen Rojan!“, v kateri pripovedujete, da sta Rojan in Tomaj dobila kapelana italijanske narodnosti. Meni se zdi to popolnoma prav, ako se pošiljajo mladi italijanski duhovniki v take kraje, kakor je Tomaj, da se tam prične slovenskemu jeziku. Slovenski duhovniki se morajo učiti italijanski, zakaj naj bi se italijanski duhovniki ne učili slovenščini? Vendar pa moram pripomniti, da ne govorim o takih krajih, kakoršen je Rojan, kjer je nevarnost za našo narodnost, ampak mislim le na čisto slovenske kraje!

Tako naš dopisnik. Mož misli: pošteno prav gotovo. Njegovo menenje bi bilo tudi opravičeno popolnoma, da ni vmes neke malenkosti, na katero

je pozabil popolnoma. V interesu vere, v interesu miru in medsebojnega spoznavanja, in v interesu dotičnih laških duhovnikov samih bi bilo gotovo, ako bi se italijanski duhovniki pridno učili slovenščini in bi se v ta namen nameščali kakor kapelane po slovenskih krajih. — Mi bi bili zadovoljni s tem, ako bi ne vedeli, da je mladi naraščaj italijanske duhovščine — in na to ni mislil naš dopisnik — zavzeti italijanskih političskih idej. Saj jih vidimo povsodi, da so tudi agitatorji, in to jako nevarni, če že ne naravnost obstanku narodnosti, pa vsaj narodni vrli in odločnosti.

Mi ne odklanjamo italijanskega duhovnika v naših vaseh radi njegove narodnosti, ampak odklanjamo le — agitatorje proti naši narodnosti. Kakor hitro smo se uverili, da so se mladi italijanski duhovniki odpovedali misli širjenja italijanske propagande med našim narodom, bodite uverjeni, da utihnejo vse take in slične rekriminacije v našem listu.

Kdor čuti okolo sebe nevarnost, ta je neizmerno občutljiv za sleherni pojav okolo sebe. Zapomnite si to!

Doneski za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu. Gospica Rezi Trampuš je darovala 2 kroni, G. in T. sta darovala 4 krome, gospica Karla Nursdorferjeva je nabrala minolo nedeljo na Proseku med tržaškimi izletniki 7 kron. Živeli darovatelji in nabiratelji.

Dopolnilna volitev v istrski deželni zbor. Namestništvo je določilo dan 17. novembra za dopolnilno volitev jednega deželnega poslanca iz volilnega reda veleposestva za mejno grofijo Istro. Zajedno objavlja „Osservatore Triestino“ volilno listo veleposestva za mejno grofijo Istro z dostavkom, da je slučajne reklamacije glede onih, ki so se vsprejeli, ne da bi imeli volilno pravico in onih ki so izpuščeni, da si imajo volilno pravico, prijaviti tekom 14 dni od dne razglašanja, t. j. od 20. t. m. dalje pri c. kr. namestništvu. Pozneje prijavljene reklamacije se ne sprejmo.

Iz Istre nam pišejo: Zadnji potres, ki je razsajal sosebno po Italiji, smo dobro občutili tudi pri nas na Barbanščini. — Letos imamo pomlad v jeseni. V svojem vrtu imam češpljo, ki ima 23 cvetov. Tudi po tratah in travnikih vidim cvetic in cvetja, nenavadnega v tem času!

Gospod urednik! Kaj so nas zopet prezrli gori na Dunaju, ko so sestavljali proračun za leto 1898? Ničesar niso menda določili za ceste, vodnjake in šole po Istri, dočim so svojedobno dali 16 milijonov za sam Dunaj. Kako to, da še sedaj ni nič za pazinski gimnazij? Zakaj nobene spremembe v Istri? Kako je z občinskimi homatijami v Oprtlju in v Pomjanu? Ali še ne bode rešitve? Ali res morajo ostati italijanske uprave v slovenskih in hrvatskih občinah? Nagodbeni provizorij je res važna stvar za državo. Naše razmere se zde malenkostne državi. Toda za nas siromeke in trpine so te „malenkosti“ prave in resnične velikosti. Kajti na teh „malenkostih“ bi morali poginiti, ako ne pride rešitev o pravem času. To naj si zapomni vlada, pa tudi naši poslanci. Ko bodo govorili o nagodbenem provizoriju, mislijo naj tudi na naše razmere, pa na pregovor: „Roka roko umiva...“

Lepe nade za naše medicince. Piše se nam: Splešno je razširjena govorica, da pride na mesto primarija porodniške klinike v Ljubljano kranjski nemčurček in „Protectionskind“, mladi g. dr. Valenta. Ne vemo sicer, koliko je resnice na tem, gotovo pa bi bila to nova klopota za kranjsko deželo in ves slovenski narod. Ubogi slovenski zdravniki in medicinci! Lepa prihodnost se nam odpira! Ker nam vsa boljša mesta na domačih tleh odjedo tuji, moremo iti sami — v Afriko mej Čulukafre! Z odličnim spoštovanjem: slovenski medicinec.

Socijalnim demokratom na mizo! Tajnik demokratičnega shoda v Hamburgu je rekel sodrugom-Poljakom, da ne poznajo poljskih sodrugov v Nemčiji, ker nočejo, da nastanejo tudi v Nemčiji take jezikovne zmede, kakoršne so v Avstriji. — Tu se vidi pač jasno, kam pes taco moli. V Avstriji bi hoteli uvesti „internacionalizem“ v Nemčiji pa nočejo vedeti o nar. pravicah Poljakov!

Matica Hrvatska. Poverjeništvu za Trst in okolico je prevzel gosp. Anton Bogdanovič. Do tega gospoda naj se obračajo stari in novi členi. Od lanskega leta (1896.) preostali so trije odtiski navadnega izdanja „Matičnih knjig“ in dva odtiska

„Hrvatskih narodnih pesmi — I. knjiga“. Kdor bi hotel kupiti te knjige — prve za tri gld., druge pa za 1 gld. 50 ac. — oglasi naj se pri gori imenovanem poverjeniku, ali pa pri čuvarju „Slovenske Čitalnice“ (Via S. Francesco št. 2).

Brivec je izšel z raznim šaljivim gradivom in kraso sliko. Dobite ga v tobakarnah na Brieri, pri Gregu, nasproti kavarne Bizantino, pri sv. Jakobu, sv. Antonu, Campo Marzo, pri Chiozi in Pipanu, na Belvederju, pred kavarno Commercio in Lavrendiču.

O reški nesreči Z Reke se javlja, da so našli že osemnajsto truplo onih ponesrečencev na parniku „Ika“. Truplo je 17letnega mladeniča Antona Sirole, ki je služil kakor vezbanec na parniku „Ika“. Manjka sedaj še šest trupel. Kdo ve, ako se najdejo kedaj. Morda bi vedele o tem odgovoriti ribe, ako bi ne bile neme.

Dobri začetki v Bosni. Iz Sarajeva se poroča od dne 19. t. m., da sta iz Žepča pobegnili načelnika dveh velikih trgovskih trgov Hussein Pelivanović in Salejman Dukata & brat in ostavila 100.000 gold. dolga. Trdki sti tržili z lesom. Škoda na tem trpe večinoma bosenski trgovci. Kake vrste trgovca sta bila to, si je možno misliti; tudi v tem „begu“ leži — zistem, kakoršnega smo označili pred par dnevi, govoreč o „divjih kozah“. Uboga Bosna!

Car in črnogorski knez. „Triester Zeitung“ ima iz Berolina poročilo, da ruski car, ko je bival v Darmštatu, ni vsprejel kneza Nikole črnogorskega. Knez potuje preko Baden-Badena v Pariz. Odgovornost za to vest naj nosi seveda — „berolinsko poročilo“ „Triesterice“.

Prošnja. Iz Aleksandrije nam pišejo: Vsako jesen dohajajo kar trumoma slovenske služabnice v Aleksandrijo. Neka vrsta prepahlj mešetarev, židovsko-laških pijavk lovi novo došle ter jih vodi v svoje brloge, kjer navadno popolaoma propadajo telesno in duševno. Slovanskemu društvu „Slogi“ za Egipet v Aleksandriji je ob egiptsko-muhamedanskih zakonskih razmerah nemogoče voliti vspešen boj proti tem pijavkam.

Društvo bi želelo dobiti v Trstu Slovence, zaupnega moža, ki bi hodil vsako sredo za jedno uro na parobrod, ki ima odhajati iz Trsta v Aleksandrijo, opominjal potujoče služabnice na slovansko društvo ter jih svaril zaradi spletk aleksandrijskih mešetarev, ki se pulijo za nje ob dohodu v Aleksandrijo.

Najbolj pripraven bi bil mož, ki pozna osebno Egipet. Društvo je pripravno plačati za hod jedno uro pred odlazkom na vsakotedenski parobrod 1 gld., eventualno po dogovoru več na teden, tedaj 4—5 gld. mesečnih.

Slovansko društvo „Sloga“ ima v Aleksandriji v ulici „Tusun paša“ veliko zavetišče, čitalnico in društveno posredovalnico za službe. Novo došle, ki bi ne mogle najti zavetišča, naj povprašajo v katoliški cerkvi sv. Katerine, ali pa na c. in kr. avstrijskem konzulatu v Aleksandriji.

Jako ljubo bi nam bilo, da bi hotelo „Del. podporno društvo“ v Trstu zanimati se za to stvar ter dragovoljno stopiti z nami v dogovor.

Aleksandrija, dne 14. vinotoka 1897.

Za odbor slov. društva „Sloga“:

Dr. Karol Pečnik,
t. č. podpredsednik.

Kralj železnic umrl. Brzjavka iz Chicago javlja, da je ondi nagloma umrl George Mr. Pullman, takozvani „kralj železnic.“ V svoji mladosti je moral Pullman trdo delati in se truditi za vsakdanji kruhek od zore do mraka. A boginja sreča mu je pod lila „čarobni pratan“, s katerim je jel bogateti in si v ne baš dolgo letih priboril premoženja 50,000,000 funtov šterlinov. Vendar se ni čutil srečnega v svojem bogastvu, kajti nekoč je odgovoril na vprašanje necega časnikarja, kako se počuti: Ne vem, da bi bil zares kaj pridobil se svojim bogastvom; v onih časih, ko nisem imel dolarja v žepu, sem vsaj dobro spal in mi je dišalo kosile in bil sem brez skrbi — vsega tega sedaj ni.“ — Nesrečno to bogastvo!

Električni fljaker. V Parizu so se te dni naredili poskusi z električnim izvoščekom. Ti poskusi so se baje jako dobro obnesli. Tak električni izvošček je premeril v jedni uri 80 kilometrov pota in je brez vsake nevarnosti. Da se pa prav izborno porabi kakor konkurenca proti drugim prometnim napravam.

Zlato v morju. Znano je, da se stakajo vse reke in vse vode v morje, torej tudi take, ki nosijo saboj zlato. Angleški učenjak A. Liversidge je izračunal sedaj, koliko je tacega zlata v morški vodi. Na tisoč kilogramov morske vode spada 0.03 do 0.06 gramov zlata. To bi znašalo na jedno kubično miljo morja 130—160 ton zlata. Ako so resnični ti računi, tedaj ima vse morje v sebi nad 100 milijonov ton zlata.

333 Zlic. Nemški cesar je poslal častnikom svojega 34. pešpolka v Košicah na Ogerskem 333 zlic, seveda ne brez nožev in vilic, katere se imajo začeti rabiti tisti dan, ko pride polk iz Bosne na svoj stan. To pa se je že zgodilo dne 17. t. m. Zajedno je poklonil Viljela II. polku ono uniformo, katero je nosil Viljela I., kakor lastnik istega polka.

Loterijske številke, izžrebane dne 20. t. m.:

Brno	84,	88,	89,	24,	70.
Inomost	53,	57,	30,	68,	32.

Gledališko pismo.

V Ljubljani, 14. okt. 1897.

(Dalje)

Ta realistični, naravnost iz življenja posneti tip je naslikal profesor Stritar mojstersko; takisto mojsterskega interpreta pa je dobil „Nosan“ v g. Inemannu. Prizor je napravil na občinstvo globok utisek, nam pa je vzbudil željo, da bi nam prvi in najodličnejši slovenski pisatelj podaril več lepo izbranih in jednotno združenih prizorov iz življenja: da nam podari popolno dramo! — V veseloigri „Popolna žena“ so pokazali najmlajši slovenski učenci dunajske dramatične šole, česa so se naučili. Gdč. Ogrinčeva je pridobila naravno kretanje, dobro izgovarjanje, lep glas in neprisljano igranje. Ako se bo gospica neumorno likala in mikala, ako bo stremila vstrajno za popolnostjo, utegne postati še odlična umetnica Isto velja za g. Kranjca, ki je resen in misleč igralec. Za manjše vloge bo gdč. Bitenčeva, ki ima sicer prav prikupno vnanjščino in lep organ, prav dobro porabna moč.

Veliko zanimanje pa je vzbujala — zlasti v ljubljanskih literarnih krogih — noviteta humorista R. Murnika. Kolikor se je izvedelo izza kulis, potrdila se je i režija i intendantca kolikor možno, da uprizori „Napoleonov samovar“ kar najboljšje. Izbrali so se najboljši igralci, vršile so se izredno mnoge izkušnje ter se je priredilo par glavnih izkušenj v prisotnosti pisatelja samega. Z napeto pozornostjo se je torej pričakoval prvi popolni triumf slovenskega dramatičnega dela. Ime Murnikovo se je izgovarjalo v vsakem krogu s posebnim pričakovanjem. — Mesija slovenske dramatike se je pojavil, aleluja, aleluja! Prebita je stena, ki je ločila slovenske pisatelje od svetovnih dramatikov, premoščen je veliki propad, v kateri so popadali prvenci Vošnjaka, Funtka in nešteti — neznanec; — dramatični Heraklej pa je Radoslav Murnik! Tako se je govorilo, mislilo, upalo. In kako bi se ne! Murnikov humor je postal senzačna prikazen mej — dolgočasnimi Slovencei. Vsakdo se je zabaval z njegovimi mnogobrojnimi humoreskami.

Toda žal, da se nam je povsem izjalovila ta lepa nada!

„Napoleonov samovar“ ima toliko tehničnih, dramatičnih in splošno umetniških napak, da sta ga popolnoma odklonila občinstvo in časopise.

R. Murnik je hotel podati s svojo „veseloigro“ — prav: z banalno glumo — satiro na

smešne nabiralce stare šare in na poslovanje nekaterih društev. V ta namen si je sestavil nekaj prizorov, zlepil jih z obligatno ljubeznijo, polil vse s ploho „dovtipov“, oziroma z dovtipkovanjem in evo — glume!

Star, na pol prismojen starinar Drenovec ima v svoji sobi različno staro šaro, katero smatra za silno važno. S prijatelji, s skozi nos govorečim, duševno omejenim starim ulovcem, trgovcem Koprivo, s frazasto, konfuzno govornavčajočim mizarjem Lipovcem in s pošastrom Veselico napravil si je starinar „društvo“, v katerem razpravljajo pristnost in nepristnost raznih starin. Starinar pa ima zalo hčerko, Ljudmilo, ki ljubimka za očetovim hrbtom z dr. Planinškom. Poznajoči očetove slabosti, da se dr. Planinšek uvesti po notarju Verniku v starinarjevo hišo ter se dela, kakor bi ga silno zanimalo poslovanje starinarskega društva. Starinar Drenovec je tega zelo vesel; sprejme torej doktorja in notarja mej člene ter je sila vzradoščen, ko izve, da premore doktor pristen Napoleonov samovar. Že dolgo je hrepenel Drenovec, da bi dobil kako napolensko relikvijo, kak star škorenj, kake ostroke, kako pipico, morda celo kake Napoleonove hlače ali kaj drugega takega imenitnega, a doslej še vedno zaman. Kako je torej vesel, ko mu je obljubil doktor, da mu pokaže svojo imenitno starino! (Pride še.)

Najnovejše vesti.

Madrid 21. Strašen vrtinec je opustošil otok Leyte, pripadajoči k Filipinom. Število žrtev viharja še ni znano natančno, a vsakako je zelo veliko. Škoda pak se niti ne da ceniti.

London 21. „Times“ poroča, da je bivši britski kontrolor blagajnice Daira-Saich, Hamilton Lang, imenovan glavnim računateljem otomanske banke.

New-York 21. Do danes je v novem Orleansu obolelo na žolti mrzlici 951 oseb, od katerih je umrlo 110. V Mobili je umrlo 23 oseb.

Zobobol olajšujejo
zobne kapljice lekarnja Piccolija v Ljubljani
(Dunajska cesta)
katere so bile odlikovane z Najvišjim priznanjem Nj. c. in k.
Via prejasne gospe prestolonaslednice-udove nadvojvodinje
Stefanije
Steklenica velja 20 kr.

NAZNANILO.

Spodaj podpisani raznašalec lista „Edinost“ ki je zajedno URAR priporoča se toplo p. n. občinstvu za popravljanje vsakovrstnih ur. Udani Fridrik Colja, vratar hiše št. 8 via Solitario

Trgovinske brzojavke in vsoti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 12.10 12.20 Pšenica za spomlad 1898 11.82 do 11.83 Oves za jesen 6.15 6.17 — Raka jesen 8.67 8.69 Koruza za oktober 1897. 4.55 4.60
Pšenica nova od 78 kil. f. 12.60 — 12.70 od 79 kilo 12.75 12.85 od 80 kil. f. 12.90 — 13.05, od 81 kil. f. 13.05 13.10 od 82 kil. f. — — — — —. Jedmo 6.30 9. — — — — — 6.15 6.45
Pšenica: sredne ponudbe, dobro povpraševanje. —
Prodaja 15000 mt. st. Vreme: dež.
Traga. Noradmirani sladkor (or. 11.57 do — —. Za notranji trgovini: Centrifugal f. 36.50 Concasse f. 37 1/2, Cetrorni f. 38 — v glavah f. 38.25 38.50
Havra. Kava Santos good average za oktr. 40.50
februar 41. —
Santitas. Santos good average za oktober 32.50, za december 33 — za marec 33.50 za maj 34.25. mirno.

Dnevalne borze 21. oktobra 1897

	včeraj	danes
Državni dolg v parizju	102.10	102.10
„v avstriji“	102.15	102.15
Avstrijska renta v alienu	123.15	123.10
„v kronah“	101.75	101.80
Kreditne akcije	349.75	349.60
London 10 let.	119.85	119.85
Napoleon	9.52 1/2	9.53
20 mark	11.74	11.74
100 italj.	46.10	45.10

Zaloga pohištva in tapetarij

lastnega izdelka, v ulici Cordainoli št. 2, (nasproti pivarne „Aurora“)
kompletne zakonske sohe in jedilnice, železno pohištvo in kuhinsko pohištvo po izvenrednih cenah. Prevzemljem naročbe v vsaki stroki. Udani G. Dalla Torre.

V „Narodnem domu“ je odprl podpisani PEKARIJO, v Barkovljah

v kateri prodaja vedno frišen kruh, sladščiice, pastete in vsakovrstno moko po najnižih cenah. Jemlje v pecivo tudi domač kruh. Matija Martinčič.

Spiritus sinapis compositus ALGOFON.

Jedino sredstvo proti zobobolu, revmatičnemu glavobolu, migreni itd.
Steklenica z navodilom stane le 20 nč.
ter se dobiva jedino le v lekarni
Praxmarer (Ai due Mori.)
TRST — Piazza grande — TRST.
Paziti na ponarejanje.

Tiskarna Gutenberg

glavna ces. kralj. univerzitetne tiskarne „Styria“
13 Sackstrasse — GRADEC — Sackstrasse 13
TOVARNA ZA OBRTNE IN CONTO - KNJIGE

zistem „Patent Workmann Chicago“
Raštrirni zavod — Knjigovezstvo.

priporoča se za prijazne naročbe se zadržim primernih cen in točne postrežbe.

Izdelovanje vsakovrstnih tiskovin kakor: časnikov, roketvorov v vsakem obseju, brošur, plakatov ocnikov, računov, memorandov, okrožnic, papirja za liste in zavitkov z napisom, naslovnih listov jedilnih list, pavabil itd. itd. — Bogata zaloga glavnih, Conto-Corrent-knjig, Saldi-Conti, Fakture Debitoren, Creditoren, Cassa-knjig, Strazza, Memoriali, Journalov, Prima-note, odpravnih, menjilnih časo-zapadnih in knjig za kopiranje, kakor tudi vseh pomožnih knjig, potem raštrirnega (rtanega) papirja, Conto-Corrent, evlilenega papirja za kopiranje, listov iz kavčka za kopiranje, skledio iz olnka za kopiranje itd.

Za naročbe in nadaljnja pojasnila obrniti se je do glavnega zastopnika

Trst, Via delle Acque 5 — ARNOLDO COEN — Via delle Acque 5 Trst

Spostovani gosp.

Mahlknecht!

Podobe: sv. Jožefa, sv. Antona, sv. Alojzija in sv. Frančiška seraf. 170 cm. velike, katere ste tej farni cerkvi doposlali, izvršene so v popolno zadovoljnost. Lepa hvala

udani
Fran Špendal
župnik

(Kranjsko).

Kristijan Mahlknecht

c. kr. trgovskosodno protokolirana firma.

— pri —

Sv. Ulrichu — Gröden — Tirol

priporoča se za cerkvena dela v lesu kakor:

oltarje, lece, podobe svetnikov vseh vrst in velikosti, kriščevo telo, božji grob, jaslice, križev pot v reliefu v najfineji opravi in sploh za vsa v cerkveno stroko spadajoča umetna lesorezna dela po zmernih cenah.

Ilustrovan cenik, obrise in prevdarke na zahtevanje brez stroškov.

Gospod

Kristijan Mahlknecht
pri Sv. Ulrichu v Gardeui.

Navzoče služi naj Vam v spodbujo, da podoba sv. Roka, katero ste doposlali za to župnijo, izvršena je nepričakovano toliko glede elegancije dela, kakor tudi cene. Pozdravljam se spoštovanjem.

Dr. Petar Bielič
župnik-dekan
Orebié (Dalmacija)